Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 45 (531). Неділя, дня 10. листопада 1929. Рік XI.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Živnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ

За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має для шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошення 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

Моя відповідь.

Мою статтю „Листопадові Роковини“ (в попередному числі) написану **кровю серця** — і власне тому, що вона написана кровю серця — деякі люде хотілиб хибно розуміти — одні у злій вірі зі своїми задними думками, другі в доброй вірі. Людям злої віри нічо не відповім. Для людей доброї віри призначена **моя відповідь.** А саме дехто імпутує мені образу Січових Стрільців. **Ні!** — і сто раз: **ні!** За весь час істування **„Українського Голосу“** ніколи він не сплямив своєї назви „український“. Цього не може нам закинути навіть найбільший ворог, як-що він має дрібку совісти.

Що для українського народу дороге, велике і святе — це було дорогим, великим і святим і для У. Г. І саме тих святощів наш часопис був і є найщиріщим речником. Тому і Січових Стрільців уважав і уважає славою і окрасою українського народу, живим памятником героїчного його визвольного здвигу в великих днях. Свідком цего є всі річники „Укр. Голосу“. Свідком для цього і сама стаття „Листопадові Роковини“, котра в найвищих і щирих суперлятивах підносить **„геройство, ідейність і самопосвяту січового стрілецтва“.** В нашім слівнику не находимо вищих суперлятивів для вояка.

І я мушу дивуватись, як можна на стилістичній неточности, яку при коректі, на жаль, переочено, оперти образу Січових Стрільців. Адже таким способом, що полягає на позорах і недоговореннях, навіть зі Святого Письма можнаби доказати, що Бога нема... Недомагання в людській мові і стилістиці є ріжнородні, й тому треба числитися з тим: хто пише і в якій цілі пише.

В моїй статті „Листопадові Роковини“ є ляпідарне речення „Повалили її галицькі Січові Стрільці“. Мова тут про повалення тої „Української Держави“ (така офіціяльна єї назва), яку репрезентував гетьман П. Скоропадський. В повстанні проти „Української Держави“ найбільше провідну, боєву і ідейну карну ґрупу становили Січові Стрільці*). І от їх то довіря використали всякі Винниченки. Ця подія своєю траґічністю захоплює нашу свідомість, серце закипає кровю, а при такім розположенні духа і твердше слово пересторогиі має своє добре право. Нині між нашою суспільністю загально утвердилося переконання, вже **дозріла правда** — по 11-літному розвоєві нашої історії, — що **найбільшим нашим нещастям в визвольному здвизі було повалення „Української Держави“!** Ось що пише про це творець державної української ідеольоґії п. Вячеслав Липинський:

„Один із наших найбільших національних нещасть послідних часів було те, що соціялістичний республиканський наддніпрянський уряд втягнув у свою півнаціональну руйнуючу політику одиноку, що ще була лишилася, національну силу і гордість нашу — Галицьку Українську Армію — армію виховану в принятій віддавна державній ідеольоґії, армію патріотичну і національну, що одначе в справах наддніпрянських проявила стількиж героїчної посвяти й доброї волі, скільки темноти і несвідомости“. Ці додатні і відємні прикмети використала руїнницька демаґоґія, щоб розвалити Українську Державу. (Листи)

Цей цитат був темою статті „Листопадові Роковини“. І коли ніхто не може закинути п. Липинському, що він своїми словами образив Січових Стрільців, то й мені того ніхто не може закинути, хіба люди злої волі, з укритими цілями. Така інсинуація для мене є образою і болем.

Мою листопадову статтю закінчив я словами:

„Тому не чекаймо аж на кару історії, але тепер караймо злочинців так, як вони на це заслужили. В історію вони повинні відійти з прізвищем „окаянних“, а наші повинні від маленькости дивитись на ці постати з призирством як на тих, що своїми вчинками зробили їх непотрібними до дітей вольних народів.

Адже цілий зміст статті говорить ясно, що ці кінцеві слова відносятьсядо таких придніпрянських „соціялістично-большевізуючих“ революціонерів як Винниченко (про цего в статті виразна мова!), котрі повалили Українську Державу, своєї республики не збудували а опісля поклонилися большевикам. До тих відносяться наші терпкі слова а не до Січових Стрільців, котрі як карне військо тільки слухали приказів політичних проводарів. Замісць **„злочинців“** мало бути **„злочинних демаґоґів“.**

Але я будь-що-будь завинив, бо зробив помилку в стилізації. Витягаю з того консеквенції найдальше ідучі — уступаю з позиції.

Саму справу мнимої образи Січових Стрільців віддаю під осуд самих Січових Стрільців і піддаюсь їх вирокові.

Думаю, що для людий **доброї волі** — ці мої слова вистарчать.

Вже по написанні моєї відповіди, появилась в „Новім Часі“ реклямова стаття Д. Паліїва. За 6 останніх стрічок цієї статті кличу Д. Паліїва перед громадянський суд — хай він вирішить, чи Паліїв має право так писати, як написав. Я стояв тоді на позиції може більше небезпечній, як його позиція в... адютантурі. І коли я зробив промах — признаюсь і витягаю з него консеквенції. Але радив би я також Д. Палієві те саме зробити. Таж він знає „про хожденія по клюбам“ з нагоду „видачі“ в соймі, бо без його відома вони не були. Геройська поза Паліїва виглядає тут дуже комічно.

Більше з Палієвим боротись не буду, бо я безоружний. А лицар з безоружним не бється, хіба позичить безоружному свого оружа. Паліїв знає о що ходить. — *Д. Ґреґолинський.*

*) Тому проф. нашої історії на укр. унів. в Празі, п. Дмитро Дорошенко називає їх „галицькі Сівові Стрільці“ (диви статтю в „Укр. Голосу“ ч. 18. з 1. V. 1927. р.); бл. п. Евген Чикаленко звав їх просто Галичани“; Липинський називає їх „Гал. Укр. Армія“.

У власній справі.

Тою дорогою доводимо до відома українській читаючій Громаді, що з тим (45-им) числом, **„Український Голос“** переходить на виключну власність та під редакційне керування **ред. Зенона Пеленського.**

Перебіраючи усі аґенди Українського Голосу до своїх рук, нова Редакція залишає собі свободу близщого вислову до слідуючого числа.

Український Голос.

Чому ми бідні?

„Ми бідні“, чуєш зчаста між нами. „Ми бідні“, чуєш від цих, котрі йдуть в наш народ, коли хочуть підлеститися йому. Ми бідні, кругом богацтва, краси, добра. Ми так виглядаємо, як той скупар, що на купі золота вмер з голоду. Богата наша земля, одна з найкраще родючих, а ми діти тої землі бідні. Чужі на нашій землі богатіють, живуть у добрі, в розкошах, а ми бідні. І чому? Ми вмовили це в себе, ми повторяємо це бездушно, стогнемо, бо ми так привиклі з діда прадіда й так стогнатимуть наші діти, бо ми їх так учимо. Замість аби придумувати способів, шукати средств, штук, як краще жити, як використати ці всі скарби, які лежать кругом нас, то ми стогнемо. Хто живе в таких добрах і чується бідним, то видко, що все те, що він робить, зле робить.

Може ми ліниві? Ні, ми працюємо від ранку до ночи і ні, перед нами, ні, за нами. А чому? Тут ми ліниві над цим подумати і змінити старе, лихе а вибрати спосіб кращий, щоби лекше використати все те, чим нас обдарила природа. І це лінивство думання вздержує нас від поступу, запирає дорогу до добра. Так робив дід, так роблю і я, або відьма, ворожка, чари, пани, жиди і тп., це все наші вороги, вони всьому винні, а ми нічого, ми бідні. Це легко нам сказати. І це лінивство думання здержує нас взяти в руки олівець, папір і рахувати, щоби ми ясно і докладно бачили страти, зарібки, а тоді вони самі нас наведуть, що й як робити, щоби не бути бідним. Ми ліниві взяти книжку, часопис в руки і вчитися, а над прочитаним подумати і т. д. „Не маємо коли!“ Неправда! А довгі зимові вечері а неділі, а свята, хто хоче, той час знайде. Ми ліниві подумати, чому то наша земля сьогодня не родить, чому сіножать дає лихе сіно, чому то наша коровка не дає подостатком молока, чому то товар, який ми продаємо дешевий, а той, котрий ми купуємо дорогий і т. и. Так ми до цего за ліниві, і це наша згуба. Ми хочемо, щоби другі за нас думали, добирали нам способів. Довго будемо ждати. Так ми бідні, бо ми тяжкі до думання; ми любимо другими заступатися і не дбаємо про завтра. Запавши раз в недостаток, яким небудь способом, уже не дбаємо, аби з него видобутися. „Не йде з руки, не ведеться“, нераз таке почуємо. А тим сказатиби: Іде їм, за їх розумом.

Ми темні-непросвічені. У нас більша половина неписьменних, але й ті письменні читають дуже мало. І хто в сегоднішних часах темний-непросвічений, цей не може краще зажити, цей мусить бути погноєм для инших. Ми темні, а темним вічна ніч, вони здані на ласку й неласку других. Брак просвіти, неохота ба й ворогування до просвіти, це те, що заганяє нас в нужду. Просвіченому отворені очи, він знає, куди йому йти, і як що зробити. Це мусимо ми зрозуміти так, як це зрозуміли инші народи і тоді добилися вони кращої долі.

Так ми бідні, бо нам брак єдности. Ми ще не зрозуміли, що в єдности сила. Ми не зорґанізувалися в спілки, бо в нас не дозріла ще гадка, що спілки це одинокий наш ратунок, який може вирвати нас з цего лихого стану, в який ми що раз глибше западаємо. Ми не вміємо шанувати загального добра і тому не дивниця, що в нас ніякі спілки не можуть як слід розвиватися. Ми не довіряємо оден одному.

Ми любимо дуже сваритися, критикувати. От на тім полі ми вже високо дійшли. Та не одно лихо це нам нанесло. Згода будує, незгода руйнує. Нехай руйнує, коби ми лиш задоволили свої особисті примхи. „Морґ поля продам, а навчу його!“ нераз почуєш. „Ні, не буде ні мені, ні йому, нехай чужі заберуть!“ Отсе наша засліплена, осляча упертість, та склонність до сварки. За пусте, за дурне тягаємося по судах. От куди іде наше добро, наша кервавиця. „Убю його, а сам відсиджу в криміналі!“ от де засліплена дикість, проклята гадяча злість. У нас деколи довгі язики. Ми кричимо там, де не треба й на тих, що нас хотять вивести з багна, до цего ми смілі, беремося відважно. Однак, коли треба стати в обороні своїх прав, або свого народу, то нам язики тоді задубіють, тоді ми боягузи.

Нам брак свідомости. Свідома людина знає, хто вона, знає себе оцінити, розуміє як слід діло повести, не дасться звести на бездорожа брехунам, туманникам. Свідомі одиниці витворюють свідому масу, вони сміло вміють постояти за свої права, вони також не дадуть доптати своїх народних святощів, вони скрізь сміло боронять прав свого народу, якого вони дітьми. Несвідомим, хто хоче, скаче по голові, ніхто з ними не числиться, це маса без життя.

Ми легкодушні, легко пускаємо свою кервавицю на пусто-дурно, ми міліони рік-річно пропиваємо, але післати дитину до школи, купити її книжку, передплачувати часопис, якого нам сьогодня так дуже треба, то тоді ми бідні. Ізза нашої легкодушности всі наші найкращі полонини в горах опинилися в чужих руках, а діти тих легкодухів роблять на чужім, аж їм очи вилазять, щоби не згинули з голоду. Не ліпше й на долах, міста, місточка та місцевости торговлі, те все сьогодня майже не наше, а чуже. До цего довела байдужність, легкодушність наша. Нераз почуєш: „Нехай бідує як я бідую“. От і розумне слово і красна чекає нас будучність. Не далеко ми з цим зайдемо. Навпаки всім старанням нашим повинно бути повести наші діти так, щоби вони зажили кращим життям. Наші гріхи, тяжкі гріхи тяжать на нас, давлять нас і не дають нам вирватися з багна, вони є нам перепоною до кращого життя. Хотячи зажити краще, ми мусимо збутися їх (а є їх більше, не всі тут вичислені), а присвоїти собі все те, що дасть нам змогу дійти до кращого, ліпшого. А тоді не будемо стогнати, нарікати і плакати. — *Ч.*

ЦЕРКОВНІ ТРЕБИ.

Наше духовенство побирає за церковні функції оплати, які вже віддавна закаламучують подекуди взаємини між селом а священиком. Хотяй ті оплати не є високі, але все таки не дасться заперечити, що тут і там трапляються надужиття, які використовують люде злої волі. Звісно прецінь, що одна галицька партія політична десятками літ вела аґітацію проти требів, витягнувши з архівів навіть тзв. „йосифінський патент“, уживаючи його як аґітаційного середника. Цей патент оголошено свого часу друком в окремій брошурці і дораджувано селянам на вічах і в ґазетах, щоб за похорон платили 1 зол., за шлюб 50 сот. ітд. — забуваючи додати, що цей патент появився перед 150 роками і був допасований до тодішних відносин економічних, коли корова коштувала 6 зол., а морґ поля 10 зол. ітд.

По війні ця аґітація подекуди ще змоглася особливо між Лемками, а з другої сторони духовенство через розпарцельовання ерекціональних ґрунтів стратило доходи з того-ж поля. Отже неуправильнені дотепер умовини удержання духовенства, через ворожу аґітацію — витворюють прикру ситуацію для священиків і нераз ставляють їх в фалшивім світлі, підсуваючи їм закиди, рідко коли слушні: здирства, браку вирозумілости, браку милосердя, браку почуття ітд.

Коли траплялися випадки зловживань, то були вони нечисленні. Але тому, що духовенство становить відрубний стан в нашій суспільности, то нетакт чи невластивість, а тим більше зловживання в якім-небудь напрямі, стягає на ціле духовенство осуд і атаковання його загалу.

Змагання церковної влади і цілого громадянства повинно йти в тім напрямі, щоб витворити гармонію між приходством а селом, усунувши все, що доводить до спорів і нарікань. До священика повинно ціле село відноситись з довірям, а коли це станеться, тоді і праця священика буде успішна, а вплив його на село збільшиться. А станеться це тоді, коли забезпечиться духовенство від кривдячих і несправедливих закидів. Тому побажатиб, щоб всі три наші дієцезії управильнили оплати, які мається складати за душпастирські функції. Колиб такий правильник появився, тоді парафіяне не будуть могли нарікати на самоволю, покликуючись на села, де оплати є менші. Кожний парохіянин буде знати, що такий є припис, а коли до того дасться пояснення, що всі оплати по духу священичого покликання є милостинею, складаною парохіянами для удержання священика, то тоді підітнеться корінь ворожої аґітації. Розуміється, що правильник повинен заключити тільки цифри максимальні т. є. такі, які можна побирати в найвищім вимірі. Очевидно, що ті цифри не накладалиб обовязку, щоби всі священики кочечно мусіли побирати оплати в такій висоті, яку виказувавби правильник. Де дотепер були менші треби для вдоволення обох сторін, там полишеноби цей звичай для загального добра. Правильник мавби тільки виключити зловживання.

Що таке управильнення церковних треб є можливе, свідчить про це розпорядок латинського епископа в Сандомірі з дня 3. XI. 1928, котрий від 2. грудня 1928 впровадив правильник для треб в цілій сандомірській дієцезії — так, що вже близько рік обовязує цей правильник. Для прикладу подаємо кілька цифер з цего правильника:

Читана Служба Божа 3 зол., співана 5 зол., співана з катафальком 10 зол., співана (з віліями і кондуктом) 15 зол. Похорон з експортацією, зі Службою Б. і проповідю, з дому, віддаленого від костела до 1 кільометра — 100 зол. (коли віддалення більше, як 1 км., доплачується 25 зол., за кождий кільометер. Похорон (впровадження мощів від церковної брами до костела, Служба Божа і експортація до гробу) — 40 зол. ітд. (є ріжні роди похоронів дітей і дорослих). До того приходять оплати за світло, які також є управильнені. Шлюб без Сл. Б. 15 зол., шлюб зі Сл. Б. 20 зол., шлюб при світлі (вечером) 50 зол. Також управильнені побори церковної служби: одноразове подзвінне 0·50 зол., викопання гробу в літі 5 зол. (для дитини до літ 15 — 3 зол.), викопання гробу в зимі 8 зол. (для дитини 5 зол.). Правильник визначує також висоту оплат за канцелярійні роботи пароха, голошення оповідей, дозвіл на шлюб в іншій парохії (15 зол.) ітд. ітд.

Подібний розпорядок, достосований до наших економічних відносин, причинивбися у нас до витворення взаїмного довіря між селом і парохом та усунувби богато нарікань, а що найважніще—унеможлививби зловживання.

Дописи.

Ходорів. — В розмірно скорім часі вспіло містечко загоїти тяжкі рани нанесені особливож світовою війною. Спалене в 1914 р. майже до половини, розбудовалось за останні роки настільки, що вже нині презентується на зовні далеко краще чим перед війною. Скрізь замітне деяке економічне піднесення, до певної міри також поміж Українцями. Слідно принайменше в господарській ділянці, що тутешні українські елементи зраджують безсумнівну волю до життя і розвитку. В 1923 р. відновлено спалений „Народній Дім“ заложено дитячу захоронку „Рідної

Школи“, відновлено просвітянське і сокільське життя, просперує передусім „Роздільня“ Повіт. Союзу Кооператив, яка обслуговує в окрузі понад 40 українських склепів. — Одначе наслідком усяких партійно-політичних виборчих колотнеч, які відбиваються на Ходорові ще й до нині немилими споминати, ота воля до життя політично цілковито не капіталізується. Містечко поділилось на два ворожі табори: „ундистів“ і „упіпістів“ і разом з тим заснуло вже більше року; так основно, що цьої сплячки не є в стані порушити навіть присутні в місті українські сенаторські голови. Все знова вражає також дивовижна обставина, що Ходорівляне, які доволі швидко будують собі доми і подекуди навіть чепурні каменицї, вже без мала двацять літ свою церкву будують, ба, за цей час аж до вікон уже її навіть „витягли“ — та ніяк добудувати не можуть. Тимчасом в подіравленім бараку Богу моляться. Нарід тут, як то кажуть, спокійний, не спішиться, ждали стільки, тож іще літ десять підіждуть, твердо віруючи, що „якось воно вже буде“. Головнеж — аби совість була чиста. Богу, кажуть, зрештою однаково, де до Його молитись, в церкві, чи в бараку. — Ходорівець.

Сколошів, повіт Ярослав. — В зруйнованім світовою війною місточку Радимні і в селі Сколошові заспало життя так на полі економічнім як і просвітянськім. Не було надії на краще завтра. Польонізація міщанства і селян йшла скоро. Царила крайна безрадність. В тім в р. 1923 приходить тут на парохію як сотрудник — о. Іван Черкавський. Добрий діріґент і співак орґанізує сейчас селянський хор, який опісля дає кілька концертів. Відтак заходиться коло відреставровання сильно знищеної церкви — одної з найгарніщих в цілій Галичині, а котра вже тепер є відновлена і пишається своєю красою. При помочі кількох місцевих свідомих громадян і п. дяка Петра Сухорака закладає кооперативу „Народний Дім“, яка дуже гарно розвивається, так що протягом недовгого часу закладає три філії. Завдяки його невсипущій праці відновлено читальню в Радимні і Сколошові. Врешті закуповує музичні інструменти і орґанізує дуту орхестру, яка викликувала в подив у місцевих поляків, що говорили: „То ксондз такі нам би сен здал“.— Дня 22. IX. 1929 р. обі читальні разом святкували ювілей 60-ліття Матері „Просвіти“. До звеличення свята богато причинилася секція студентів при філії „Просвіти“ в Ярославі і о. Черкавський, який не жалував своїх коней а дав до вільної диспозиції секції, мимо осінних робіт. На Свято прибуло численно селянство з найдальших сіл, як рівнож всі дооколичні читальні, „Луги“, „Соколи“ і кооперативи. По торжественнім богослуженню, яке відправив о. декан Борисевич в асисті кількох священиків, на якім виголосив проповідь о. Рудавський, нарід громадно удався улицями міста до городу п. Йосифа Городецького на святочну академію. (Походу не було, бо староство в Ярославі не позволило). Академію відкрив голова чит. о. Іван Черкавський, що привитав присутніх і пояснив ціль і значіння Свята. В програму входили ще: деклямація малої селянської дівчинки Турко і абсольв. Олі Бобиківної, промова адвок. канд. Мр. Ол. Чубинського, як делеґата від матірного товариства, про значіння і розвій „Просвіти“, продукція сел. хору з Ришкової Волі і свойого. Відтак слідували привіти, після того орхестра виконала вязанку народніх пісень. Свято закінчив гол. чит. в Сколошові, дякуючи гостям за численну участь, а з кілька соток уст понеслася могутня пісня „Ще не вмерла Україна“ при звуках орхестри. — Учасник.

Селиська, пов. Перемишль. — Вже перед війною збирала читальня фонд на будову чит. дому. Прийшла війна і все пропало. Треба було зачинати все від початку. Колиб народ зрозумів користь свойого дому, то він, без всяких труднощів, ставби на протязі одного року. Та на жаль, воно так не є. Горстка людей працює, прочі або перешкаджають, або стоять осторонь. Наша читальня числить 71 членів. Вкладки не великі, бо 1 зол. на рік. З цих вкладок, доходів з забав, вистав ітп. — закупив виділ читальні дерево на чит. дім, який думаємо поставити з весною 1930 р. З цьої причини не можемо закупити більшу скількість книжок до бібліотеки, яка числить 153 томів. Був клич, щоби наші ради громадські призначили якусь малу квоту у своїм буджеті на культ.-освітні цілі. Здавалося, що наша бібліотека цим способом побільшиться. Та надія завела! Впрочім, це не лише в нашім селі. Та ми на даровизну не очікуємо і віримо, що при помочі цьої малої горстки загорілців вибудуємо дім.

Яксманичі, п. Перемишль. — Читальня в Яксманичах одна з старших читалень в повіті — заснована 1898 р. Сьогодня числить 100 членів, в чім лише 52 дівчат. Село чисто українське, числить понад 200 господарств. Як на так велике село членів замало. Читальня має власний дім з гарною театральною сценою. В нім приміщена рівнож кооператива. Тепер мурує читальня другий дім, в якім примістяться: кооператива, „Сільський Господар“, „Луг“. Бібліотека читальні числить 387 книжок, на жаль неоправлені, тому богато корисних книжок нищиться і їх члени не можуть уживати. Виділ мусить на будуче постаратися, щоби всі старі і новозакуплені книжки були оправлені. Бібліотека ведена добре. На протязі 8 місяців випозичено 786 книжок, з цього один член випозичив 47 книжок. Читальня мусить закупити більше книжок. Селяне на загал, це свідомий елемент, але клич „свій до свого“ не є здійснений. Крім кооперативи є два жидівські склепи, в яких беруть товар таки наші селяне. Виділ читальні, як і всі прочі товариства мусять подбати, щоби весь загал в селі купував товарі лише в своїй кооперативі. Рівнож не є для села жадною почестю коршма, в якій затроюють своє здоровля може і деякі члени наших товариств. Хочеться вірити, що в короткому часі село Яксманичі позбудеться цеї отруї.

З Польщі і про Польщу.

Теперішна сесія сойму, як ніяка інша раньше, повна всяких несподіванок. Ворогуючі сторони не показують навіть кінчика тої зброї, якою думають зі собою воювати, а тримають її заздрісно за пазухою. Відомо лише, що після дискусії над буджетом, а з окрема над такими видатками (як 8 міліонів на будову порту в Ґдині, 24 міліони на будову фабрики азотової під Тарновом, 16 міліонів на військові будинки, 5 міліонів на будинки для сторожі граничної, 93 міліонів на побільшення запасів для війська, 8 міліонів на фонд диспозицийниний голови ради міністрів, 2;9 міліонів на фонд диспозицийний для міністра справ заграничних і 0·85 міліона на фонд пропаґанди) зголосять ріжні посольські групи заяву недовіря урядові. Хоч тих заяв буде кілька, то перша яка буде поставлена перейде без сумніву і тоді власне зачнеться те, про що знають лиш ті, що тримають за пазухою зброю, якої нікому не хотять раньше показати. Ворожі до уряду ґазети бють вже тепер в радісний дзвін, сподіючись, що теперішна сесія сойму буде початком кінця влади теперішного уряду. Предбачують вони, що після проголошення заяви недовіря теперішний уряд уступить, а на його місце прийде уряд, що його видасть зі себе сойм. Такі предбачування видаються нам мало правдоподібними, бо навіть, як і уступить теперішний уряд, то на його місце прийде другий, але його знова покличе Пілсудскі, а не сойм. Ми думаємо, що може дійти до зміни людей, а лінія політична лишиться та сама, що і досі. Лишається питанням, чи сойм здобудеться на заяву недовіря для другого уряду, в якому засідати будуть інші люде, а буде проводитись та сама думка і політика. Круги зближені до уряду запевняють, що ворогів уряду удасться розбити в той спосіб, що назначиться новий уряд з іншими ніж досі людьми і що проти цих нових людей не підніметься одностайний фронт такзваної опозиції (вороги теперішного уряду). Хто його знає, як воно буде. Може й справді пілсудчики краще знають своїх ворогів, ніж посторонні люде і може справді змінивши лише людей зможуть вони далі продовжати зачате теперішним урядом діло. Якби воно так справді було, то те свідчилоби про страшний нерозум політичний теперішних ворогів уряду. — В дні скликання польського сойму відбулася нечувана подія. На годину перед засіданням сойму, вулицю, при якій міститься будинок сойму, була обсаджена поліцією цивільною і умундурованою. На 15 хвилин перед год. 4 зявилися в соймі офіцери в числі біля 100 душ та заняли передсінок в соймовому будинку. Сторожа соймова візвала офіцерів, щоби вони забралися з будинку соймового, але вони цього не послухали і залишились далі. Маршалок Пілсудскі зявився на 5 хвилин перед назначеним засіданням, при чому його привитали офіцери уставляючи шпалір. Присутність офіцерів в будинку соймовім викликала обурення і негодовання серед послів, а маршалок сойму Дашиньскі доручив директорові соймової канцелярії, щоби він, в імени його, візвав офіцерів до опорожнення соймового будинку. Тому, що й це не помогло, маршалок Дашиньскі запросив до себе міністра внутрішних справ, Складковського, щоби він вплинув на офіцерів. На це заявив Складковскі Дашиньскому, що офіцери прибули до сойму на привитання маршалка Пілсудского і вони зі сойму не уступляться доти, доки в ньому буде маршалок Пілсудскі. Підчас цього виникла пропозиція з боку послів, звернутися до президента держави — Мосьціцкого з запитом, що означає присутність в соймі військового відділу та як з цього положення вийти. Письмо з таким запитом вислав марш. Дашиньскі негайно до Мосьціцкого. Безпосередньо після цього зайшов маршалок Пілсудскі до кімнати, де урядував марш. Дашиньскі, на розмову, яка мала дуже гострий характер. Після гострої короткої балачки з Дашиньскім, вибрався Пілсудскі на замок до президента Мосьціцкого. Після цього наспіло письмо, в якому Мосьціцкі повідомляє Дашиньского, що він не може заняти ніякого становиська супроти цього факту, що офіцери увійшли до будинку сойму, бо маршалок Пілсудскі, який саме підчас писання цього листа є присутний, заявляє щось зовсім іншого, ніж о тім доносить в письмі маршалок Дашиньскі. Супроти цього він, як президент держави пропонує відкликати засідання сойму на якийсь інший речинець. Після одержання цього листа, скликав маршалок Дашиньскі засідання представників поодиноких клюбів, на якому постановлено відкликати засідання сойму. Про це повідомлено сейчас всіх послів з тим, що вони будуть повідомлені про речинець скликання нового засідання сойму. Після цього як розійшлись посли відійшли теж і ті офіцери, що прибули до сойму. — У Варшаві бракує ще богато до успокоєння після розгорячкованя в звязку з перешкодами при відкриттю осінної сесії сойму. Ті випадки, які мали місце дня 1. листопада, вказують на те. Центральний комітет соціялістичної партії ППС урядив в цьому дні, як це робить впрочім що року, похід на могили розстріляних царськи мурядом своїх товаришів-революціонерів. Улицями міста пройшов похід спокійно. Натомість на варшавській цитаделі, де похід затримався на могилах розстріляних,— прийшло до зудару походу з поліцією і жандармерією. Як подають ґазети, наслідок бійки був такий, що кількадесять поліцаїв і учасників походу зістало потурбованих. Між побитими находиться також чотирох послів з партії ППС.

Памятайте про „Рідну Школу“.

Що чувати в світі?

Большевики. Справа Бесідовського дала початок до видвигнення цілого ряду скандальних історій, які освітлюють большевицьке багно. Тими днями помістив один з визначніщих французьких письменників, бувших приятелів СССР. статтю під заголовком „Справа Русакова“. В тій статті кидає згаданий письменник такі страшні обвинувачення в бік большевиків, що з ними варта познайомити наших читачів. Що сталося? „Русаков, старий російський революціонер, втік в 1905 році з б. Росії, а зміг вернути назад щойно в 1917 р., а що був робітником, став до праці на фабриці і з того утримував свою жінку і дітей. Сталося однак так, що одна молода жидівка комуністка, Райтман, забажала одержати для себе те мешкання, в якому жив Русаков з родиною. Треба було викинути робітника Русакова. І це зробила комуністка Райтман дуже легко: Підюдила, при помочі своїх партійних приятелів, каменичний комітет того дому, де мешкав Русаков, і написала до московської ґазети „Правда“ донос на Русакова, що він, мовляв, — спекулянт, погромщик і контрреволюціонер. Зараз-же на другий день, як появився в „Правді“ друкований донос. Русакова арештовано і засуджено на розстріл, а родину Русакова викинено з хати на вулицю. „Ідейна“ комуністка Райтман, ціли своєї діпняла: мешкання Русакова заняла для себе, а самому Русакову та його рідні зломила життя та кинула в страшну нужду при помочі підлої брехні“. Згаданий письменник, що в міжчасі їздив до СССР, поцікавився тою справою, бо Русаков був його товаришем, пішов до самого комуністичного старости, Калініна, і в нього намагався справу вияснити. Але показалося, що гарна жидівочка комуністка мала більше голосу у Калініна ніж приятель робітника Русакова, сам теж комуніст. Одиноке, що удалося згаданому письменникові осягнути, було те, що Русакова не розстрілено, лише запроторено в тюрму. „І цей підлий устрій, цю повінь підлої брехні, це багно, хочете розширити на цілий світ — питає згаданий письменник-комуніст, і каже

В ТІНИ АФРИКАНСЬКОГО ПРАЛІСУ.

(Оповідання подорожного).

Осліплююче і мевимовно горяче тропікальне сонце немилосерно жарить при 60 степенях Цельзія спеки. На тілі не знайдете ні одної сухої ниточки. Горячий піт ллється не тільки з чола, але й з цілого тіла.

Мої два товариші, хлопець Мсумні, і носій тягарів, Мпумбаву, прію́ть неменше від мене, хоч майже не мають на собі одежини. Їх майже голі тіла блищать, наче вимазані оливою гірські чоботи, перлини поту котяться по їх хребті наче великі краплини дощу. Одначе Мурини почувають себе при тім знаменито. Коли сонце добре припікає, то вони якраз тоді увихаються охотно; зате зимного вітру й дощу не зносять. Тоді вони радше сидять цілими днями в своїх задимлених хатах, прикучнувши при огнищу.

— Бодо кідоґо (незадовго, сейчас). —це наші короткі слова, а наші очі з тугою глядять в даль, де мріє чорний мур пралісу зі своєю чудовою тіню. Хлопець Мсумні йде дещо попереду, щоб на першому догідному місці приготовити догідний відпочинок. Мпумбаву, несучи невеличкий пакунок із запасами поживи і накривалами, сопе за мною як паровий валець, але при тім гумоче під носом якусь скочну мельодію у відірваних строфах.

І незабаром стали ми нарешті перед „брамою“ пралісу.

Хлопчина Мсумні усміхаючись вдоволено вказав на приготовлене місце відпочинку під великанським деревом, вигідніще ніж я сподівався. Носильщик Мпумбаву положив постогнуючи не дуже тяжкий тягар на землю і зник у кущах, шукаючи собі місця на відпочинок.

Мсумні мусів мені ще подати зі скринки дещо для відсвіження, а опісля побіг до свого товариша, щоб використати призначену на відпочинок пів години часу в тіни пралісу.

Томлячий хід в немилосерній тропікальній спеці так мене змучив, що я, положившись з наміром пів години відпочати, таки зараз заснув.

— Тррах!

Перестрашений отворив я моментально очі:

— Що це таке?

Бачу якийсь кусень спорохнавілої галузи, котрої перед тим тут не було. Крикнув я на хлопця, а сей присягається, що це не він кинув. Хибаж це був сон? І дальше почав я дрімати.

В тім знову: — Тррах!

Просто мені на ніс посипалось галуззя з дерева. Я зірвався і гляджу в гору між густе галуззя дерева-великана. З початку нічо не міг я побачити. Але по хвилині доглянув, як якийсь косматий хвіст майнув у густім даху з листя. Так отже була це в горі малпа. Я дав навмання один вистріл на пострах в гору. Пішов по лісі глухий відгомін, на горі заметушилось, далося чути якесь ошоломлююче харкотіння, темні, волосаті, довгохвості постаті перескакували з одної галузи на другу, з дерева на дерево. Тут і там видно було хвостаті малпи, а була їх ціла череда, найменше двайцять до трийцять штук. Звисали з одної галузи і тряслись з люті, потім перескакували на іншу, ломали порохнаве галуззя і кидали на долину, так що відломки падали довкруги мене.

Ще пару стрілів і ціла череда зникає в глубині пралісу. Тільки жалісне скавуління довго ще долітало з далі.

Тому, що про дальший сон не могло бути мови, спакували ми наші річі і помандрували дальше, все глибше в незмірний ліс. Абсолютна тиша залягла кругом, чути лише шелест наших кроків по мягкій землі. Чую майже ритмічні удари серця ідучого за мною Мпумбаву. Вітрець ані не шелесне. Ані один листочок не задрожить. Тільки якесь ніжне цвіркотіння дається чути з неозначеної віддалі. Ні один промінчик сонця не продирається крізь густий дах з листя; маємо отже тіни досить. Могучі дерева-великани, мабуть тисяче-літні, стоять густо побіч себе, тут і там знова ґрупка кущів, непроходиме піддаше.

Ми мусимо собі промощувати дорогу топором, часто з великим трудом, а густі корчі, озброєні часто колючим тернем, подаються під кожним ударом.

Горячий піт ллється не тільки з чола, але й з цілого тіла, мимо сумерковатої тіни, бо якась невиносима душність залягла ліс, а запліснілий воздух не дає можности віддихати.

На краю ліса було знаменито, там був свіжий воздух, але заледви кілька кільометрів в глибину стає щораз більше парно і чути щораз більше стухлість. І не дивниця, бо на метер глибоке багно-мокровина зі збутвілого листя та дерева покриває землю, гойдаючись під кожним нашим кроком.

Неприємний сопух підноситься з цього тисяче-літнього торфовища.

— Ума! Накуфа! (О йой, умираю!) — рознісся за мною крик і щось нагло заметушилось за мною. В першій хвилині думав я, що це їдовита змія вкусила ідучого за мною Мпумбаву.

Але що бачу?! Такий страшний вид, що я бухнув нараз сміхом. Мій Мпумбаву застряг в тисяче-літнім багні та порохні аж по пояс. Спільно помогли ми йому викараскатися з цього болота. Та який був його вигляд? Він був весь обліплений намулом, а здовж на ногах роїлося від ріжних земних і підземних тварин-червяків, котрі розрушив непрошений гість. Грубі й тонкі, короткі й довгі червяки, стоноги, болотяні павуки і тим подібні тварини, метушились кругом на його набрелілих ногах, клубилися і відпадали. Це був менше естетичний вид. Але ми сміючись обчистили його травою із сеї погані і пішли дальше зрадливим пралісом.

— Сасса тапа нія нцурі (тепер тут добра дорога)— крикнув Мзумні, — лякіні нія матебо (але це є стежка слонів) — додав він троха з острахом.

Ми вийшли з густих корчів на широку полянку.

Так і видно, що це часто уживана стежка слонів, котрою пани пралісу ходять на край пралісу, щоби троха попоїсти смачних рослин на плянтаціях тутешних мешканців.

Трави, кущі і малі деревця були на цій стежці розгорощені на мязґу і втоптані в землю. Одначе не могли ми богато прискорити ходу, бо ноги стрягли і замотувалися в розторощеній мішанині листя і галуззя. Густі вінці з листя замикали стежку з гори, наче в церкві, так що над сею широкою стежкою слонів дах із листя був такий густий, що подобав на тунель. Воздух стає такий тяжкий, що аж дусить. А що стежка веде стрімко в гору, бо слоні люблять стрімкі узгіря — піт ллється із нас знова струмочком. Чи не ліпше було на вільному воздусі, хоч під тропікальним промінням сонця, при 60 степенях, ніж у тінистім пралісі?

— Вертаймо назад, пане — говорив півголосом і отягаючись Мзумні, ідучи з неохотою, — тут не гарно, тут можуть бути слоні.

— Ще трохи, тоді повернемо — заохочував я, самий маючи вже охоту видобутись із цього лябіринту.

— Що з тобою? — запитав я Мзумні, котрий ідучи перед мною упав на землю. Також за мною щось гримнуло і зашелестіло.

— Слонь, пане, — прошептав Мзумні, і заверещав Мпумбаву, кинув тягар геть і поліз в корчі.

— Там слонь — прошепотів ще раз Мзумні, показуючи в гору, заки він зник на боці в кущах.

Немало перестрашений стояв я мов остовпілий на середині стежки, одначе не міг побачити ніякого слоня, хоч як старався я провертіти зором темний лябіринт із листя.

Наглий і глухий звук труби слоня згори поучив мене про небезпеку і я сейчас скочив у корчі до моїх товаришів. Мзумні показав мені докладно місце, де стояв слонь на середині стежки і непереставав ревіти з наміром зійти на долину, але побачив нас, котрі заколотили йому спокій.

Проймаючий острахом і дрожю вид величезного слоня зарисувався між темно-зеленим листям. Блестячо-білі величезні кли, груба та довга до гори вагнута труба і два насторошені, наслухуючі вуха, — це було ориґінальне явище на тлі пралісу.

Мзумні потягнув мене сильно за блюзку:

— Назад, пане — прошепотів він.

І я пішов за ним слухняно, кинувши в останнє довгий погляд на незвичайний і грозою проймаючий вид.

— А де дівся Мпумбаву?

— Не знаю, пане.

Мпумбаву тимчасом давно вже спрятався, і ми найшли його недалеко сидячого на грубій гиляці дерева.

— Де ти дів наш клунок? Сейчас і то скоро злізай з дерева і принеси його сюди!

Винувато завстиджене лице Мпумбаву побуджувало до сміху, але небезпечне сусідство слоня, котрий все ще трубів, наказувало осторожність.

Отягаючись, зліз Мпумбаву зі своєї криївки. Бачучи нашу насмішку над трусливістю, винісся мовчки і проховзнувшись тихо поміж корчі вернув зараз назад з клунком.

*

Довго ще чули ми пронизливий голос труби слоня, котрий розпливаючись грізно по пралісі, перемінявся в многократну луну і губився в далечині пралісу. Все це разом складалося на грізно-гарне пережиття в таємному пралісі.

(За Йосифом Штайнлеґнером з Мінхен, тепер в Аддіс Абебі в Абісинії).

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах
в Перемишлі, вул. Миколая 6
(бічна Чарнецького).

ЛІКАР
Др. Роман Несторович
ординує у внутрішних і жіночих недугах в Перемишлі, ул. Францішканська 37 II (площа на Брамі). Власна хемічна і мікроскопічна лябораторія
Кварцева лямпа.

ФУТРА мужеські і дамські
готові і на замовлення
найтреваліщі — найдешевші
з робітні
Якова Бернфельда
Площа на Брамі 32.
Тел. 315. Тел. 315

— я цілий рік мовчав, але цілий час мене переслідували очі тих винужденілих, виглядаючих як кістяки громадян СССР, які просили мене сказати про це цілому світові. І я, після однорічної мовчанки, почуваю, що я мушу це сказати. Я обіцяв цим нешасним людям крикнути про це світові. І я питаю, нарешті чим комунізм ріжниться від бандитизму? Що станеться з людкістю тоді, коли комунізм жидівочки Райтман буде настільки сильний, що зможе накинути світові свою теперішну справедливість? Я є свідомий того, що я роблю. Я чекав довше ніж цілий рік, заки я вияснив це все друком, що я бачив в СССР, де я найшов повну однозгідність між молоденькою жидівочкою та „старостою“ Калініним в справі Русакова. Але ця справа не відокремлена. На всій території СССР є повно Русакових, і на цілому цьому просторі нема мови про якийсь комунізм, а є лише терор, який уважає людей за худобу, яка має служити можновладцям з Кремля“.

Німеччина. У вівторок 29. жовтня минуло перших два тижні тзв. плебісциту чи як воно зветься в Німеччині „народнього домагання“. Цих два тижні, це так сказати перша дія плебісцитової акції проти пляну Юнґа. Висліди цеї першої дії дуже корисні для німецьких націоналістів. Передовсім останні три дні цих перших двох тижнів дали дуже богато підписів на націоналістичні лісти. В самому Берліні записувалося в цих останніх днях на плебісцитові лісти по 30 тисяч осіб на день. За цих два тижні зібрали націоналістичні лісти 215 тисяч голосів, то значить більше ніж потрібно для цього, щоби домагання плебісцитові націоналістів набрали правної сили. Як дописав край, ще досі невідомо, підписи ще не почислені. Як відомо для важности „народнього домагання“ треба 4 міліонів і 200 тисяч голосів.

Анґлія. Чергове засідання анґлійського парляменту яке відбулося 29. жовтня поставило уряд Мекдональда в клопітливе становище. Зголошено було 33 питання до уряду, а кожде з тих питань було до певної міри обвинуваченням його. На окрему увагу заслуговує питання спрямоване до анґлійського міністра закордонних справ Гендерсона з боку одного з послів консервативного табору. Посол цей питав Гендерсона, чи правдивою є загальна думка політичного світа, про те, що порозуміння анґлійсько-большевицьке це успіх большевиків, а поражка анґлійської дипльоматії? На це Гендерзон нічого не відповів. Мовчанка Гендерсона викликала цілу бурю серед несоціялістичних послів анґлійського парляменту. Потім б. провідник консерватистів Болдуін запитав, чи уряд має програму праці парляментарної в часі біжучої сесії парляментарної. На це питання відповідав в імені уряду Сновден. Звертаючися до питаючого, став його Сновден тутулувати „пане голово ради міністрів“ (Болдуїн був справді головою уряду перед приходом до влади Мекдональда). Це викликало загальну веселість на салі засідань і щойно тоді Сновден отямився і став собі разом з іншими, сміятись зі своєї помилки. Ціле засідання анґлійського парляменту стало таким чином обвинуваченням уряду Мекдональда.

Франція. Так як предбачувалося з творенням нового французького уряду не піде так легко. Предбачувалося, що дійде до союзу французьких лівих партій і, що вони разом зможуть зложити уряд та запевнити цьому урядові більшости парляментарної. В тому напрямку робив заходи французький радикал Далядіє, якому президент Франції доручив скласти нову раду міністрів. Заходи Далядіє от от мали увінчатись успіхом, він дістав згоду парляментарної репрезентації соціялістичної партії на співучасть в творенні спільно з радикалами уряду. Та виявилося, що парляментарна репрезентація соціялістів не має великого голосу в своїй партії, бо ось виконавчий комітет партії соціялістичної не погодився зі становищем своєї парляментарної репрезентації і заборонив членам партії брати участь в творенню нового уряду. Супроти цього Далядіє не маючи виглядів утворити такий новий уряд, якийби здобув собі більшість у французькому соймі, зрікся перед президентом дорученого йому завдання творити новий уряд. Кому президент доручить нове завдання невідомо. Здається, що дістане це завдання котрийсь з бувших послів, що належить до одного з осередкових французьких угруповань. А може і бувший голова ради міністрів Бріян, це завдання одержить. Питання лише чи він його принявби, бо відходячи він заявив, що не буде братись в майбутньому за творення і головування нового уряду. — Трудність обсадження і складення нового уряду показується на другому тижні кабінетної кризи більшою, ніж цього сподівалися політичні круги Франції. Вже другий з черги чоловік, якому президент держави доручив складення уряду — склав ці повновласти назад на руки президента. Друга справа складення уряду розбилася на обсадженню крісла міністра справ внутрішних. Президент держави покликав до себе б. міністра Тардіє і доручив йому, як третому з ряду, скласти новий уряд. Найновіщі вістки доносять, що Тардіє утворив уряд.

Італія. Директоріят фашистівської партії приступив до розгляду нового партійного статуту. Статут цей каже між іншим таке: народня фашистівська партія являється цивільною міліцією на службі народу. Метою її є велич італійського народу. Фашизм — говориться дальше в програмі — це є лише уґруповання, що скупчується біля певної програми, що вже частинно здійснена, а частинно жде на здійснення, але є він передовсім вірою, яка має своїх визнавців, які заправилися в боротьбі поміж чинниками національними і протинаціональними. Метою нового партійного статута є довести до ще більшої ніж досі спайки серед членів фашистівської партії та довести до унятя фашистівських засад та ідей в певні рамці.

Чехословаччина. Вибори до чеського сойму, що відбулися дня 27 жовтня, не внесли богато змін в розподіл мандатів поміж поодинокі політичні угруповання чехословацької держави. Найбільша теперішна партія аґраріїв утрималася на своїх позиціях і ще здобула 1 мандат більше ніж при попередніх виборах. Натомість комуністи втратили 11 мандатів на користь чеських соціялістів демократів, які здобули 10 мандатів більше ніж в попередніх виборах. На загал нові чеські вибори пересунули тягар сили в напрямку від середини на ліво, бо чеська лівиця (соціялісти демократи і народні соціялісти) виказались може в порівнанню з іншими угрупованнями найбільшими змінами в свою користь, а саме ці два соціялістичні угруповання здобули разом 14 мандатів поверх того, що вони мали досі. Супроти цього сумнівною видається можність повороту до влади центро-правого уряду в Чехословаччині, так як воно було досі. Цей союз правиці з центром розпоряджав в попередньому соймі більшістю голосів. Тепер центро-праві угруповання здобули разом 14 мандатів, а опозиція має 157 мандатів. Як буде виглядати нова більшість в чехословацькому соймі не відомо. Колиб поєдналися усі чеські партії та групи то очевидно малиби більшість (170 мандатів). Але чи є можлива, передовсім на довшу мету співпраця та згідність наприклад чеських католиків і чеських соціялістів-демократів, в те можна поважно сумніватись. Не виключене є проте, що Чехи старатимуться звязатись з певними німецькими угрупованнями, щоби цю більшість в соймі забезпечити. На Словаччині вибори довели до втрати 4 мандатів словацької автомістичної партії о. Глінки. Ця втрата пояснюється не так упадком впливів словацьких автономістів, як тим, що мадяре, які при попередніх виборах йшли в союзі зі Словаками, тим разом поставили окремі свої лісти, чим довели до розстрілення голосів. На загал на Словаччині мимо страшного терору чеської адміністративної влади, Словацька партія о. Глінки вийшла в суті річи з дуже незначними втратами. Замітне є те, що другі дві словацькі групи, які виставили програму співпраці і порозуміння з Чехами, перепали і не здобули ні одного мандату. Їх листа здобула всего 5 тисяч голосів. Професор Тука, що кандидував на одній зі словацьких ліст, здобув 20 тисяч голосів, але це число показалося за малим, щоби здобути мандат. Це однак не означає, що проф. Тука не зістане послом. Бо при остаточних і додаткових обчисленнях голосів він цей мандат здобуде.

Австрія. Боротьба за Відень, так можна називати те все що в останніх часах твориться в Австрії. Дотеперішні можновладці Відня — соціялісти зі своїм „Шуцбундом“, його боронять, а разом з ним боронять своїх партійних прав, а „Гаймвера“ хотілаби Відень здобути і скоротити права соціялістів. Все питання цеї боротьби зводить до цього, чи Відень має бути окремим краєм в союзній австрійській републиці, чи він має бути столицею союзної републики. Як відомо, република австрійська була досі союзом поодиноких країв австрійських, при чому сам Відень був одним із таких країв, з такими самими правами, як нпр. Стирія чи Тироль. На підставі нової конституції Відень має утворити права окремого краю і має бути влучений в склад краю, що зветься Австрія-долішна. Такий проєкт викликав серед віденських соціялістів цілу бурю протестів та негодовання. Соціялісти віденські бояться, що коли Відень буде влитий в склад краю Австрії-долішної, то соціялісти втратять більшість, яку вони в самому Відні досі мали. Очевидно, що це побоювання має підставу, бо населення Австрії-долішної не є переконань соціялістичних, а навпаки — протисоціялістичних. Не дивниця проте, що соціялісти заповідають завзяту оборону Відня та його дотеперішньої краєвої окремішности. В цій оборонній акції соціялісти мають союзників в міщанських кругах, які з чисто шкурних міркувань хотілиби, щоби Відень мав ті самі права, що й досі. Зате населення решти країв вимагає підпорядковання Відня інтересам союзу австрійських країв. Справа ворогування Відня з краями не нова. Це стара історія ворогування села з містом яке існувало ще за життя небіжки Австрії. Повоєнні та пореволюційні часи збільшили ще більше це ворогування. Склалося на це богато причин. Між иншими справа апровізації Відня псує зовсім кров населення решти країв. Бо для накормлення Відня треба спроваджувати живність з за кордону, а за це треба дорого платити. Платять за це очевидно всі мешканці Австрії, які живуть в більшій своїй частині з ріллі, і моглиб легко обійтись без спроваджування живности з за кордону та за неї солено платити. Відень стає таким чином тягаром для держави. Це відчувають усі і з цього родиться нехіть і ворогування до Відня. — В минулий вівторок розгорілась боротьба поміж студентами гаймверівцями з одного боку, а студентами соціялістами та жидами. Пішло воно з того, що студенти соціялісти помістили біля університетського будинку відозву, в якій виступили проти зміни конституції та зображували в смішних образках теперішнього канцлера Шобера. У відповідь на це студенти-гаймверівці рішили викинути зглядно не допустити студентів-соціялістів до університетського будинку. Коли рано стали надходити студенти-соціялісти, то побачили, що вхід до будинку обсаджений студентами-гаймверівцями. В міжчасі дійшло до бійки поміж тими двома гуртами студентів. Бійка тревала кілька годин і щойно поліція їх розборонила. Те саме, що на університеті, діялося одночасно і в будинку другої високої віденської школи, на техніці. В обидвох випадках управителі цих научних заведень рішили перервати науку та видали відозви, в яких осуджують діяльність студентів-соціялістів. — В місцевости Штокерав під Віднем трафилася подія, яка являється одним з дальших вибухів нагромадженого пального матеріялу і ворогування поміж Гаймверою та Шуцбундом. Такі вибухи все попереджують великий і головний зудар. Так є теж мабуть і в Австрії. Було це так: До одної фабрики в Штокерав принято трох нових робітників, які були і є членами Гаймвери. Решта робітників згаданої фабрики — шуцбундівці, запротестували проти приняття нових робітників та намагалися викинути їх з фабрики. Тоді Гаймверівці з міста виступили в обороні згаданих трох робітників своїх членів і дали знати про спротив шуцбундівців до дооколичних сіл. До міста стали напливати численні гаймверівські сільські орґанізації. Запахло погромом. Тоді шуцбундівці зробили відворот, пускаючи на своє місце для оборони міста поліцію і військо. Робітникам-шуцбундівцям загрожено, що коли вони ще раз будуть спротивлятися приняттю до праці робітників-гаймверівців, то фабрику влада зачинить. На тому поки-що скінчилося. Очевидно що не про тих троє людей тут ходило одним і другим. Цей факт вказує на те, як одні і другі чіпляються якої небудь справи, аби взаїмно виявити своє вороже відношення до себе.

ЗАБУТА ПЛОЩА.

Добігає вже 20 літ, як з ініціятиви дир. А. Алиськевича закуплена „Дешевою Кухнею“ досить велика площа, яка призначалася на вакаційну оселю, для молоді. Ся площа знаходиться в Старяві, коло Хирова в дуже гарній околиці, здоровій, сухій, коло річки і недалеко залізничої стації. Особи, що оглядали сю площу говорять, що вона надається для будови і що по свойому положенню і підсоню, як найкраще відповідає тій цілі, на яку була закуплена.

Не має сумніву, що Товариство „Дешева Кухня„ радо побудовалаб таку вакаційну оселю, але певно є грошеві перешкоди, які унеможливлюють довести діло до кінця. Та се і не дивно в наших часах. Але жаль, що вже так довгий час земля лежить без ужитку і певно не приносить „Дешевій Кухні“ такого проценту, який можна булоб з тої суми мати. Але не в тому річ. Що було то пропало. Не для закидів, пишемо ми сі рядки. Хочемо піддати думку в дискусії, як би сю справу порушати з місця та довести до кінця. Здається ніяке наше товариство само не моглоб тепер почати будови вакаційного дому. А колиб засновати товариство, яке занялосяб виключно будовою дому для нашої молоді, а до того товариства увійшлиб, як члени на паях (уділах) всі наші товариства як: „Дівочий Інститут“, „Бурса св. Николая“, „Віра“, „Союз Українок“ „Пласт“, Тов. опіки над молодю. і т д. і кожна установа внеслаб свій уділ напр. по 100 дол. зібраласяб поважна сума, з якою можна булоб починати будову. Се товариство занялосьби будовою вакаційної оселі, а по вибудованню приймалоб наших дітей на літо до тої оселі на певних умовах і по певному пляну. Розуміється само собою, що уділовці малиб перше місце для своїх дітей. Яку велику користь принеслаб така вакаційна оселя для молоді, як булиб вдячні нам діти, що опікуємося ними в самому найголовніщому в їх життю: дати їм здоровий воздух, поруч з поживною стравою та фізичним, національним і моральним виховянням.

Не треба також думати, що власник Площі „Дешева Кухня“ буде покривджена тим, що відступить площу під будову иншим орґанізаціям. Ні. Тов. „Дешева Кухня“ оцінивши свою площу, приступить до будови з таким числом паїв, щоб це відповідало вартости цілої площі. — *Л. Б.*

Найважніщим пунктом
в провадженню кухні є вибір властивого товщу до варення, смаження і печення. Для того купуйте
VITELLO
добірна молочна марґарина
для кождого господарства
7 золотих медалів: Катовиці, Познань, Париж, Ніцея, Ґданськ 2.
АМАДА
Золотий медаль і диплом
ЗАГАЛЬНА КРАЄВА ВИСТАВА ПОЗНАНЬ 1929.

Всячина.

З нагоди Листопадових Роковин відбулась в четвер, дня 31-го жовтня ц. р. в Катедральній Церкві торжественна панахида, відправлена численним місцевим духовенством під проводом о. мітрата Др В. Левицького. Прегарну проповідь виголосив о. кан. В. Гриник. О год. 8. того-ж дня відбулась Святочна Академія для запрошених гостей. Дня 1-го листопада відправлено Службу Божу в Катедральнім Храмі за упокій поляглих Стрільців. На обох богослуженнях співав хор „Бояна“.

Честь укр. Радним міста Добромиля! Яко епільоґ брутального викинення через бурмистра міста Добромиля СС. Служебниць враз з Захоронкою з мійского будинку о чім вже вспоминалося в 42 (528) числі Укр. Голосу — послідне засіданнє Ради гром. в дни 22/10 випало ганебно для п. бурмистра. По вступній інтерпеляції найстаршого віком укр. Радного о. Г. в справі нелюдського трактовання СС. Служебниць при їх викиненю і скомпромітовання тим цілого міста, — коли тойже п. презес не хотів уділити голосу бесідникови, а єго відклик до повної Ради також не дав під голосовання — тоді на знак протесту такого деспотизму — всі українські Радні опустили салю засідань.

Ким був Меж Муріє? Меж Муріє був французьким хеміком, котрий з поручення Наполеона III. виробляв в 1869 р. перший раз штучною дорогою масло і тим способом зістав винахідником марґарини. Побідний похід його винаходу йде без стриму через цілий світ. В межичасі виріб марґарини зістав, натурально, значно поліпшений. Перетворюється на масло найліпші олії до їдження, молоко і жовтка. Новою якісною маркою є молочна марґарина „Vitello“, кошта котрої виносять пів ціни доброго масла. Кожна господиня може значно знижити кошта удержання дому, бо „Vitello“ є добірною молочною марґариною до смаження, печення і варення, надається рівнож до смаровання хліба. „Vitello“ є тому добірною молочною марґариною для кожної кухні.

Історичного Календаря-Альманаха „Червоної Калини“ друкий наклад по конфіскаті вже появився в продажі. Цей, один з кращих наших календарів, що вже від давна тішиться небувалим попитом серед широких кругів читаючого громадянства і тим разом буде певно розхоплений. Минулого року Видавництво „Червона Калина“ осягнуло правдивий рекорд на календарськім ринку, випускаючи на протязі одного місяця аж три наклади цього календаря. — Зміст Календаря-Альманаха „Червоної Калини“ на 1930 р. дійсно цікавий

і зручно підібраний, богато історичних матеріялів та ілюстрацій, а літературна сторінка може вдоволити і найвибагливіщого читача.

Збіжева біржа.

(Ціни в золотих за 100 кільоґрамів, в місци де збіже ваґонується).

Пшениця: —.—; Жито: 22.25—23; Ячмінь: —.—; Овес: —.—; Кукурудза: —.—; Горох 45-50; Горох пільний: 32—35; Солома: 4—5; Сіно прасоване: 7—8; Гречка: 25·75—26·75; Лен 66—68; Отруби житні: 13·75 — 14·25; Отруби пшеничні; 14·25—14·75; Каша гречана: —.—; Каша ячмінна 38—39; Пенцак: 36—37; Конюшина червона 37; Просо —.—: Мак синий: 125—135; Мак сивий; 90—100.

ПОЗІР!

Пшеницю до затрутя на пільні миши — о найвисшій процентовій силі, так в більшій як і в найменшій скількости — за предложенням посвідки від начальника відносної громади принимає

Аптика під „Звіздою“
в Перемишли вул. Франц. 24,

КІНО „РЕДУТА“ вул. Костюшки (Нар. Дім) найновіща програма від 5/X. **„О чім не говориться родичам“**, від 8/XI. **„Ми, перша бриґада“** (Шалені).

ОСТАННІ ВІСТИ.

Появився урядовий протокол розмови яка велася поміж маршалком Сойму Дашиньскім і Пілсудским дня 31. жовтня ц. р. Маршалок Пілсудскі увійшов до кімнати в якій урядує марш. Дашиньскі, в товаристві міністра ґенерала Складковского і полк. Бека. Побачивши їх відозвався маршалок Дашиньскі: Може панове — ґенерал і полковник зістануть (вказує на сумежну кімнату). На те сказав Пілсудскі: Ні, Ви пане стало все перекручуєте, тому я взяв собі двох свідків. Чув я, що Ви мали їхати до президента держави, тому я до Вас не приходив. Тепер бачу, що Ви є тут, тому приходжу, щоби Вас запитати, нащо Ви робити такі геци і чи я маю ще довго чекати на відкриття сесії сойму. Що означають ті геци: Дашиньскі: Чи говорячи про геци маєте на думці, панове, те що Ви тут прийшли? Пілсудскі: Ні, не те, а те, що Ви не відчиняєте сесії. Дашиньскі: Під баґнетами, крісаки і шаблями засідання сойму я не відкрию. В ждальні є узброєні офіцери. Пілсудскі: А як це ви докажете? Даш.: Сказали мені про це соймові урядовці. Пілсудскі: Урядовці Ваші не говорять правди. Коли Ви не хотіли відчинити, то треба було про це сказати раньше. Пощо ці глупства. Д.: Ви є моїм гостем, тому не роблю вжитку з цього, що кажете. П.: Я не є тут гостем, я є тут офіційно. Д.: Я є тут теж офіціяльно. Пілсудскі: Тому прошу Вас о держання язика за зубами (ударяє рукою о стіл) і питаю Вас, чи задумуєте Ви відкрити засідання. Д.: Під баґнетами і шаблями не відкрию. П.: То є ваше останнє слово? Д.: Так. Пілсудскі кланяється і не подаючи руки відходить, кидаючи слово: Дурень.— Протокол цей підписали: Складковський і Бек, як свідки.

Новинки.

ПОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ ПІД НОВУ УКРАЇНСЬКУ КОЛЕҐІЮ В РИМІ. Минулого тижня посвятив в Римі Епископ Хомишин угольний камінь під будову нового величавого будинку, в якому міститись буде духовна українська колеґія. Будинок цей стане на території приналежній до папської держави. При посвяченню присутні були три кардинали, епископи і міністри. Перемиський Владика Др Йосафат Коциловський виголосив промову, після якої уділив благословенства присутним. Св. Папа приняв у себе ректора і слухачів української колеґії та уділив їм благословенства.

ВИСЕЛЕННЯ ЖИДІВ З МОСКВИ. З Москви виселено 1000 жидівських родин під напором домагання нежидівських купецьких і ремісничих кругів. Не відомо, куди переселиться тих 1000 родин. Певно розіпхають їх по українських містих. Так було в історії вже нераз.

ФАЛШІВНИКИ 5-золотівок приловлені. Поліція приловила в Лодзі фалшивників 5-золотівок. Вони пустили дуже богато фалшивих грошей, передовсім на Горішньому Шлеську. В кімнаті, де арештовано фалшівників, найдено 100 штук готових фалшивих 5-ти золотівок.

ПЕРШИЙ ВИПАДОК СМЕРТИ В ПАПСЬКІЙ ДЕРЖАВІ. Недавно ми писали про перший випадок уродин в папській державі. Оце недавно трафився перший випадок смерти в цій-же державі. Померла 77-літня жінка робітника при будові церкви.

ЦІКАВИЙ ТЕСТАМЕНТ. Помершиий у Сан Франціско один американський міліонер лишив цікавий тестамент, на підставі якого кождий мущина, який возьме участь в його похороні, дістане нову нагортку (плащ) на кошт спадкової маси. Кажуть, що натовп на похороні був такий великий, що фірми з одягами і кравецькі робітні в цілому Сан Франціско не могли настарчити ані сукна ані готових плащів для всіх учасників дивачного похорону.

МІСТ ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН. На мості, що лучить чеську і польську частину міста Тешина, уставлена є з обидвох боків митна сторожа. Ґазети доносять, що чеська сторожа не пускає через той міст жінок що хотять переходити з чеської сторони на польську. Зарядження це має мати на меті забезпечення перед контрабандою (перемитництвом) Жінки внесли скаргу, домагаючись вияснення, чому не підозрівається о перемитництво мушин а лише жінок.

Д-РА ЯРОСЛАВА ТЕЛІШЕВСЬКОГО, лікаря Українця, вбила на вулиці у Львові якась пані, котра втекла. Польська преса пише, що він упав жертвою політичноко замаху.

ПАТРІОТИЧНИЙ БАНДИТИЗМ. До українського торг.-промислового банку у Львові закралися незнані люде і зрабувавши касу — знищили портрет Івана Франка, даючи тим доказ патріотичних мотивів рабунку.

РОЗШИРЕННЯ ПОВІТУ ГОРОДОК ЯГАЙЛОНСЬКИЙ Міністерство внутрішних справ носиться з думкою відлучити з Яворівського трох громад, а саме Тутачі, Бадинь Кістенберґ та прилучити їх до повіту Городок Ягайлонський. Зміни ці мають бути переведені тому, що згадані громади є віддалені від дотеперішного повітового міста Яворова 21 км. а від Городка Ягайлонського о 8 км.

ОБМАНСТВО ПРОЦВИТАЄ. В Стрию підчас одного торгового дня натягнула шайка ошуканців наших селян, продаючи їм звичайний мосяжний ланцушок і образки за 100 золотих. Жертвою ошуканства впав між иншими Василь Гаврилко з Тучап.

ЗНОВА ДІТИ ПРИЧИНОЮ ПОЖЕЖІ. В Рудці пов. Стрий згоріли забудовання враз зі зборами тогорічного урожаю, що були власністю Івана Бенька,

ЯКА ПОГОДА БУДЕ В ЛИСТОПАДІ. астрометеорольоґ Пренґельс віщує, що листопад буде назагал дуже холодний. Зниження температури аж до морозу може наступити в половині місяця і в останних десятьох днях місяця. Підчас цих останних десять днів можна числити на великі несподіванки і забурення атмосферичні. Опади в формі снігу, або дощу можна сподіватись на початку листопада, біля 11 і потім в останнім десяти днях. В листопаді в звязку з погодою зросте число осінних занедужань.

НОВИЙ РІД ЗИСКОВНОГО ПІДПРИЄМСТВА. Незабаром мають привезти до Польщі з Півн. Америки новий транспорт срібних лисів і інших звірят, котрі можуть жити в тутешнім климаті. Передтим через кілька літ роблено досвіди в тутешніх господарствах і показалося, що новий рід підприємства, а саме годівля срібних лисів і інших кожушкових звірят може давати значні доходи.

ПЕРШИЙ АВТОМОБІЛЬ НА НОВІЙ ҐВІНЕЇ. Як відомо, нова Ґвінея це остров Маляйського Архіпеляґу, на якому живе ще богато напівдиких племен, що досі не бачили найважніщих здобутків культури. Недавно одно товариство в Анґлії задумало перевезти до нової Ґвінеї перший транспорт автомобілів, не зважаючи на те, що дороги на цім острові не надаються для автомобілевої комунікації. Мешканці нової Ґвінеї, побачивши перший раз у житті автомобіль, на лякались і здивувались чимало, деякі папуаси поховались в своїх печерах. Але по довшім часі анґлійцям удалося переконати папуасів, що автомобіль не є такий страшний, як їм здається, й осмілені дикуни посідали на самохід і просили підвезти їх, що й сталося на радість папуасів.

РОБЛЯТЬ ШТУЧНЕ ЗОЛОТО Бюро Райтера приносить звістку з Нової Зеляндії, що двом дослідникам Астонові й Атакові вдалось після 15-літніх праць у лябораторії найти спосіб, як деякі елементи можна перетворити в золото при помочі елетромаґнетичного процесу. Ці дослідники мали найти нову силу, богато могутнішу, як електрика; називається вона „хромаділь“; саме завдяки ній вони здійснили вікову мрію альхеміків?

БОМБИ НА ВІВТАРІ ЦЕРКВИ. Ґазети доносять, що в соборі міста Ґродна поклала невідома рука два пакунки наповнені вибуховим матеріялом на престолі. Додумуються, що бомби ці покладені з наміром перешкодити відбуттю церковної відправи, яку замовили в згаданій церкві представники української еміґрації в Польщі.

ХАМИ РОБЛЯТЬ СВОЄ ДІЛО. Комуністичні хуліґани намагалися розбити конґрес Української соціялдемократичної партії, зглядно конґрес представників українських професійних робітничих союзів. Цей конґрес був скликаний на 1. листопада і справді відбувся та радив в салі тов. „Праця“. Підчас рефератів вдерлися на салю комуністи з під знаку Сельроба лівиці в числі біля 150 душ, на чолі з послами Хамами і Вальинцьким. Напасникам удалося навіть опанувати хід нарад. Очевидно, що з такої нагоди скористала поліція, яка увійшла на салю. Між Хамами і поліцією вивязалась бійка. В бійці цій було кілька осіб ранених, а 18 хамових комуністів арештованих.

МІСТО СМЕРТИ. Є ним Чікаґо в котрому минулого року вбито 793 осіб в тому 662-ох мужчин і 131 жінок. В наслідок нещасливих випадків згинуло 5.827 осіб в тому 4.359 мужчин і 1.468 жінок. Позбавило себе життя 953 мужчин і 174 жінок, отроїлося 131 осіб. Потонуло 383 осіб, ґазом вдусилося 241.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В ЗДОЛБУНОВІ. З Луцька доносять, що біля год. 20.30 радянський дипльоматичний поїзд наїхав на залізничій стації Здолбунів, на вантажний поїзд, який стояв на тому самому торі. В наслідок удару кілька ваґонів і паротяги ушкоджені. Совітський машиніст Петро Федка ранений.

ПЕРШИЙ ЗАСУД СМЕРТИ НА АРАБІВ ЗА УБІЙСТВО ЖИДА. — В Гаїфі засудив суд на кару смерти трох Арабів, що мали убити жида зі Сафди підчас відомих подій в Палестині. Проти засуду внесли оборонці Арабів відклик. Саля розправ була переповнена Арабами, які вислухали вироку серед грізної мовчанки, а потім крикнувши: „Аллах все знає“ — розійшлись, затаюючи своє негодовання глибого в душі.

СКІЛЬКИ Є ЛЮДЕЙ НА КУЛІ ЗЕМСЬКІЙ? — Рада Союзу Народів оголосила недавно статистику скількости населення кулі земської. При обчисленнях натрафили учені статистики передовсім на труднощі в перечисленню населення Азії. Між іншим перший раз обчислено населення Китаю. Загальний вислід цеї величезної праці стверджує, що наша земля числить 1950 міліонів мешканців. Подане число може мати похибки в межах 10 міліонів.

ВЕСІЛЛЯ З „МУЗИКУЮ“. В селі, Добкавичі пов. Стрий підчас весільної забави прийшло до біятики між парубками з Боратина і місцевими. З біятики вийшов тяжко покалічений Стефан Швайчак з Боратина.

Надіслане.

Здобудеш фах, на сталий, добрий заробок скінчивши 2-міс. курс фотоґрафічний в Коломиї, Євангелицька 8. **Услівя:** Безплатно наука хто зобовяжеться в протягу 1 року відробляти на 50%. Працю з позвол. дає курс. Апарати — прибори власні за готівку поручає курс Коли без відробку то 50 дол. за навчання. Мешканнє з утриманнєм 90 зол. міс. **Користай з нагоди!** В кождім селі повинен бути фотоґраф

Відозва до всеї Української Громади! — Дня 25. 9. цр. управа міста Добромиля викинула Захоронку С. С. Служебниць з дому, який займали вони через 31 рік, щоби утворити Захоронку чужу. Аж страшно подумати, що до цей Захоронки будуть стягатися наші діти, щоб в них вщіплювати ненависть до всего, що українське. Місцеве українське Громадянство піднялось оборони святої справи і рішило звудувати українську Захоронку. Та сили його за слабі. Вірить однак свято, що велика українська Громада зложить свою лепту на велику річ, бо оборону душі української дитини. Кличемо до всего Українського Громадянства: Браття, поможіть, ни дайте пропасти! — Лепти проситься слати до Укр. Щадниці в Перемишлі, книжочка щадн. ч. 314, або на руки нотаря п. Т. Будзиновського в Добромилі. — За Комітет будови Захоронки — о. І. Господаревський, голова; М. Карманська, секретар.

Оголошення. В місяці жовтні ц. р. вийдуть спомини ґенерала М. Омеляновича-Павленка „Українсько-польська війна“. Спомини доповнені воєнними шкіцами, друковані на гарному папері та в розмірі 6. аркушів друку. — Замовлення слати на нижче подану адресу, при чому слід заподати точну адресу, кількість замовляючих примірників, як також чи гроші за замовлені примірники рівночасно висилаються, чи будуть заплачені на поштовому уряді при одержанню замовлення. Ціна примірника по попередній підписці в Европі 15. кч. Адреса для замовлень: ґен. Омелянович-Павленко, Praha III, Tříšče 12.

Др. Михайло Коє
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

Купуйте! Читайте!
а побачите, що Ви богато скористали, коли купили і прочитали
„НАШ ПРАПОР“
ІЛЮСТРОВАНИЙ КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ НА РІК 1930, що його видала Видавнича Кооператива „Наш Край“ в Перемишлі.
На літературну частину календаря „НАШ ПРАПОР“ зложились твори: Олеся Бабія, Володимира Куч., Богдана Кравціва, Уляни Кравченко, Анатоля Курдидика, Володимира Лопушанського, Ярослава Курдидика, Богдана Лепкого, Юрія Липи, та Петра Шкурата. В історично-науковій — праці: професора університету Др. Мирона Кордуби та проф. університету Др. Володимира Кубійовича. В літературно-мистецькій критиці, — праці: Ліди Семаки, Др. М. Гнатишака та Евгена Ю. Пеленського. В краєзнавчій, — праці: Буковинця та Полтавця Хмурого. В ділянці суспільних та економічно-господарських питань, — праці: Проф. Марії Омельченко, В. Богуша, проф господарської академії Віктора Доманицького, інж. аґр. Г. Гордієнка та аґронома Валеріяна Мельника. В ділянці фізичної культури, — праці: Дипльомованого турнера Андрія Фовицького. В відділі гумору виступає Галактіон Чіпка. Опріч цього є ще цілий ряд дрібніщих праць. Календар „НАШ ПРАПОР“ є богато ілюстрований і має 16 сторінок великих, гарних ілюстрацій та ряд малих. Один примірник календаря коштує 2·80 зл. Замовляти можна *в Видавничій Кооперативі „Наш Край“, Перемишль, ул. Побереже Пілсудського ч. 1.*
Книгарням та кооперативам опуст.

Купуючи паперці до курення „КАЛИНА“
з одинокої української кооперативної фабрики „Будучність“ в Тернополі.
Причиняєтеся до розросту рідного промислу і даєте заробіток українському робітництву.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

БАНДАЖІ
пропуклинові й черевні для жінок, мужчин і дітей від р. 1886 виробляє
Заклад спеціяльних бандажів
М. ФРАЙЛІХА,
Львів, Городецька 35.
Тел. 71-11.

Уживайте ЕЛЄҐАНТ
бо се найліпша паста до обуви і своя
ЛЬВІВ, Кордецького 51.

Увага! **РІЛЬНИКИ!!** Увага!
Перша краєва фабрика полотна „ДОБРОБУТ“ Львів, Замарстинівська 29
замінює всілякого роду сирівці як лен, коноплі, пакули і т. д. на ріжнородні полотна, цайґи, зефіри, бархани, рушники, обруси, всипи, пошви, сукна і т. д. на найкористнійших умовах. **Одинока фірма „ДОБРОБУТ“ може, якістю і збільшеного видайністю матеріялів за сировці, задоволити** наших рільників, длятого треба тільки до неї звертатися. Не всякі запити висилаємо прібки і цінники.
Аґентів приймаємо на дуже вигідних умовах.

Богацтво і добробут може кождий осягнути
Треба тільки щастю двері отворити!
Купуйте льоси тільки в найщаслившій Колектурі 20-ї Державної Льотерії
Я. Вольман в Перемишлі
ул. Міцкевича 7 (коло почти). Телеф. Nr. 124.
ЩО ДРУГИЙ ЛЬОС МУСИТЬ ВИГРАТИ!
Тягнення 1 кляси вже 14 і 15 листопада 1929 р.
Ціна 1/4 льосу 10 зол., 1/2 льосу 20 зол., цілий льос 40 зол.
Замов ще нині, а щастя тебе не омине. **Головна виграна 750.000 зл.**
відтак по 350.000 зол., 250.000 зл. 150.000 зл., 100.000 зл. 75.000 зл., 50.000 зл., 25.000 зл., 20.000 зл., 15.000 зл., 10.000 зл. і т. д.
В тім місци розтяти і переслати виразно виповнене.
Карта замовлень У. Г. До Колектури Якова Водьмана в Перемишлі, Міцкевича 7.
Отсим замовляю ____ льосів цілих по 40 зл., ____ льосів половинок по 20 зл., ____ льосів чверток по 10 зл. Належитість в квоті зл. ____ вплачу по одержанню льосів чеком П. К. О. присланим мені Вп. фірмою.
Докладний адрес ____

ВУГОЛЬ гор. шлеський прямо ваґоново з найліпших копалень висилає за готівку і на кредит
Спілка Українських Аґрономів
Кооп. з обм. порукою.
ЛЬВІВ, Собеского 28.
ОФЕРТИ І ЦІННИКИ РІЛЬНИЧИХ МАШИН ДАРОМ.

КОЖНИЙ ОСВІЧЕНИЙ ЧОЛОВІК А ОСОБЛИВО МОЛОДІЖ ОБОХ ПОЛІВ ПОВИННА ЗНАТИ
„Правила доброго поведення“
(Bon ton).
Ця книжка написана проф. Л. Бачинським, обіймає 120 великих сторін і 60 ілюстрацій і коштує 3 зл., з пересилкою 3.50. Набути можна у всіх книгарнях і Адм. „Укр. Голоту“. Наша молодь, наші Соколи і Луговики і Пластуни повинні памятати, що лишень людоїди, дикуни і варвари не потрібують знати правил доброго поведення.

Протези штучних ніг і рук для калік по ампутації.
Бандажі для усунення пропуклини в пахвині, мошниці, черева і пупка.
Черевні опаски для ослаблених і обірваних жінок.
Ортопедичні ґорсети проти горблення. Ґумові панчохи проти жиляків на ногах.
М. Л. ПОЛЯЧЕК в Самборі 20.
Цінники даром. Цінники даром

Видає і за редакцію відповідає Зенон Пеленський.

З друкарні Кнолєра і Сина в Перемишлі.